

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی

گروه علوم انسانی

مصوب سیصد و بیست و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۵/۷/۱

دانشگاه آزاد اسلامی

ماژان مرکزی

باسمه تعالی

بخشنامه

از : سازمان مرکزی

به : واحدهای دانشگاهی مجری دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی
موضوع : واحدهای حذف شده و تقلیل یافته

براساس نامه شماره ۲۲/۲۶۴۹ مورخ ۲۴/۶/۱ وزارت فرهنگ و آموزش عالی واحدهای حذف شده و -
تقلیل یافته دوره مذکور بشرح زیر جهت اطلاع و اجرا اعلام میگردد .

ردیف	نام درس	تعداد واحد قبلی	تغییرات
۱	کشف المحجوب (نثر ۴)	۲ واحد	در بیهقی (نثر ۱) ادغام شود
۲	سیر عقاید و آراء اسلامی	۲ واحد	جزو دروس انتخابی منظور گردد
۳	بلاغت (عربی ۴)	۲ واحد	حذف شده است
۴	تحقیق در دستور زبان فارسی	۳ واحد	به ۲ واحد تقلیل یافته
۵	پایان نامه	۳ واحد	به ۴ واحد اصلاح شود

شایسته است وصول بخشنامه به سازمان مرکزی (حوزه معاونت آموزشی) اعلام گردد. ۶/۱۳/۳۰

با آرزوی توفیق الهی

دکتر کریمی

معاون آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

۱۳۹۰/۶/۱۴

۲۲۴

درس تهران: پانچوران میدان محسن - تلفن ۷۲-۲۵۸۸۱۶۸ - فاکس ۲۴۲۶۰۶ - منطقه پستی ۱۲ - صندوق پستی ۱۶۵۸۵/۴۶۶

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی

کمیته تخصصی:

گرایش:

کدرشته:

گروه: علوم انسانی

رشته: زبان و ادبیات فارسی

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی درسی صد و بیست و پنجمین جلسه مورخ ۱۳۷۵/۷/۱ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تائید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره رادرسه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند.
ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین تأسیس می شوند و بنابر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۵/۷/۱ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی در سه فصل جهت اجراء وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می شود.

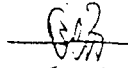
رای صادره سیصد و بیست و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۷/۱
در خصوص برنامه آموزشی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی که
از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود با اکثریت آرایه تصویب
رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجراست.

رای صادره سیصد و بیست و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۷/۱ در مورد
برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تأیید است.

دکتر علی شریعتمداری

رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ می شود.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی برنامه دوره کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی

۱- تعریف و هدف

هدف اساسی در برنامه کارشناسی ارشد در رشته زبان و ادبیات فارسی ایجاد مهارت‌های کافی است در زمینه های مختلف ادبی و بلاغی و دستوری و اصطلاحات علوم مختلف در متون ادبیات فارسی در سطحی که پژوهشگران این دوره بتوانند کارهای تحقیقاتی را در این طریق بدحوه ارزنده ای انجام دهند و در جای صاحبان نظر و متخصصان در جنبه های مختلف زبان و ادبیات فارسی گردند.

۲- طول دوره و شکل نظام

طول دوره تحلیلی در کارشناسی ارشد برای رشته زبان و ادبیات فارسی دو سال نیم یا پنج نیمسال در نظر گرفته شده است. طول هر نیمسال بیجده هفته و هر واحد درسی بمدت هفده ساعت در یک نیمسال خواهد بود. و شکل نظام واحدی می باشد.

۳- واحد های درسی

تعداد کل واحد های درسی این برنامه سی و دو واحد است و تماماً نظری خواهد بود. این واحدهای درسی بصورت زیر تفکیک شده است:

۸ واحد	۱- دروس اصلی
۲۰ واحد	۲- دروس تخصصی
۴ واحد	۳- دروس انتخابی
۳۴ واحد	جمع

۴- نقش و توانایی فارغ التحصیلان این دوره

فارغ التحصیلان این دوره قادرند در قسمت‌های فرهنگی و توسعه علوم ادبیات فارسی از قبیل بنیاد های تدوین کتب درسی و بنیاد های پژوهش در زمینه های مختلف ادب فارسی ایفاء وظیفه نمایند و نیز در وزارتخانه ها و موسسات جمهوری اسلامی که بستگی

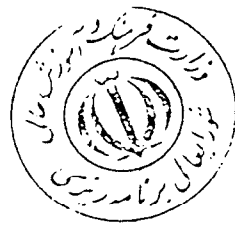
بهاز و ارتباط با زبان و ادب فارسی دارند. از آن جمله: رسانه های گروهی —
مطبوعات — موسسات تالیف و ترجمه و امثال اینها .

۵- ضرورت و اهمیت

با مطالب یاد شده در مقدمه و در بخش مربوط به نقش و توانایی، ضرورت و اهمیت رشته زبان و ادب فارسی در سطح کارشناسی ارشد کاملاً روشن می شود با توجه به این مهم که جهت آماده ساختن افرادی که در آینده بتوانند امانتهای وزین ادب فارسی را از طریق تعلیم در موسسات عالی آموزش جمهوری اسلامی بسازند و تسلیهای بعد انتقال دهند یگانه راه آن تحقیق و تتبع عمیق و تحصیل مهارتهای شایسته در این امانتهاست. اهمیت این دوره از جهت آماده ساختن متخصصان و صاحب نظران در رشته زبان و ادب فارسی نیز ثابت است.

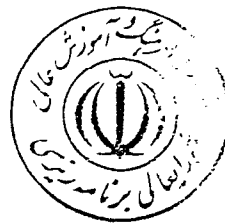

فصل دوم
برنامه و عناوین درسی

الف - درس های اصلی رشته زبان و ادبیات فارسی - دوره کارشناسی ارشد:

پیش از با زمان ارائه درس	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی			
۱) سال اول نیم سال	۳۴	۳۴	۲	زبان خارجی (۱)	۰۱
سال دوم نیم سال	۳۴	۳۴	۲	تحقیق در دستور زبان فارسی	۰۲
سال سوم			۴	رساله پایان نامه تحصیلی	۰۳
			۸	جمع	

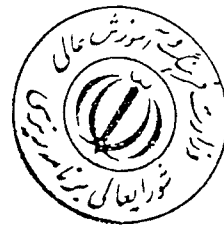

ب- درس های تخصصی رشته زبان و ادبیات فارسی- دوره کارشناسی ارشد:

پیشازمان ارائه درس	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی	جمع			
سال اول نیم سال (۱)	۳۴		۳۴	۲	نظم فارسی (۱) شاهنامه	۰۴
سال اول نیم سال (۲)	۳۴		۳۴	۲	نظم فارسی (۲) ناصر خسرو و سنائی	۰۵
سال دوم نیم سال (۱)	۳۴		۳۴	۲	نظم فارسی (۳) خاقانی و نظامی	۰۶
سال دوم نیم سال (۲)	۳۴		۳۴	۲	نظم فارسی (۴) مثنوی	۰۷
سال اول نیم سال (۱)	۳۴		۳۴	۲	نثر فارسی (۱) تاریخ بیهقی	۰۸
سال اول نیم سال (۲)	۳۴		۳۴	۲	نثر فارسی (۲) تاریخ جهانگشا و مرزبان نامه	۰۹
سال دوم نیم سال (۳)	۳۴		۳۴	۲	نثر فارسی (۴) کشف المحجوب ورساله قشیریه	۱۰
سال اول نیم سال (۲)	۳۴		۳۴	۲	عربی (۱) صرف و نحو	۱۱
سال اول نیم سال (۲)	۳۴		۳۴	۲	عربی (۲) نثر عربی	۱۲
سال دوم نیم سال (۱)	۳۴		۳۴	۲	عربی (۳) نظم عربی	۱۳
						
					جمع	
	۳۴۰		۳۴۰	۲۰		

پ - درس های انتخابی رشته زبان و ادبیات فارسی - دوره کارشناسی ارشد

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش‌نیاز با زمان ارائه درس
			جمع	نظری/عملی	
۱۴	زبان خارجی (۲)	۲	۳۴	۳۴	
۱۵	نظم فارسی (۵) گلشن راز	۲	۳۴	۳۴	
۱۶	نثر فارسی (۳) مصباح الهدایه	۲	۳۴	۳۴	
۱۷	تحقیق در معانی و بیان و فنون ادب فارسی	۲	۳۴	۳۴	
۱۸	عربی (۵) متون تفسیری عربی	۲	۳۴	۳۴	
۱۹	سیر آراء و عقاید اسلامی	۲	۳۴	۳۴	
۲۰	سمینار	۲	۳۴	۳۴	
		۱۴	۲۳۸	۲۳۸	

دانشجو موظف است ۴ واحد از مجموعه درس های انتخابی مذکور را بگذرانند.

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد

رشته زبان و ادبیات فارسی

زبان خارجی (۱)

۰۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : آشنائی دانشجویان به جنبه های مثبت و تحقیقات بیطرفانه شرقشناسانی که در باب معارف اسلامی و مشاهیر علمی ادبی و اجتماعی ایران مقالات محققانه ای نوشته اند .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

انتخاب فهرست مطالبی که باید ظرف نیمسال تدریس شود بر عهده استادان محترم این درس گذاشته میشود (البته مطالب مذکور در محدوده مسائلی تاریخی و رجال علمی و ادبی خواهد بود و احیاناً شخصیتهای اجتماعی و دیدنی .

تحقیق در دستور زبان فارسی

۰۶

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : آشنائی با مباحث مختلف دستوری و تحول و تکامل زبان فارسی

و تحقیق در قواعد دستوری نادر در ضمن نوشته ها و دواوین بزرگان

• ادب فارسی

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

۱- آغاز زبان فارسی

۲- پیدایش فارسی دری و گونه های آن

۳- تحول و تکامل زبان فارسی

۴- ساختمان دستوری کلمات فارسی

۵- ساختمان فعل

۶- مشتقات

۷- تاثیر قواعد عربی در فارسی و تطبیق آنها با زبان فارسی

۸- قواعد دستوری کهن فارسی بر اساس متون مهم و مطالبی از این قبیل •

رساله پایان نامه

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف : تدوین رساله ای توسط دانشجوی ادبی در سطح کارشناسی ارشد
اورا به بهره برداری از تمام ابعاد ادبی که فراگرفته است آوردن آن
بر صفحه کاغذ با توجه به شیوه های درست
تحقیق آشنا می سازد و به سازندگی در راه پژوهش و کار علمی صحیح و
می دارد .

نوشتن رساله پایان نامه بسیار جدی گرفته می شود تا دانشجویان برای گذراندن
گذراندن رساله دکتری آمادگی کامل پیدا کنند .
برای رساله دانشجویان یک استاد راهنما و استاد مشاور که منتخب شورای گروه
زبان و ادبیات فارسی می باشد ، تعیین خواهند شد . و دانشجویان پس از پایان
دادن کار خود با راهنمایی های لازم استادان در جلسه خاصی با رعایت
ضوابط و مقررات از رساله خود دفاع می کنند با پذیرفته شدن رساله مذکور دانشجوی
مدرک کارشناسی ارشد خواهد گرفت .

نظم فارسی (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: بررسی شعرواندیشه و مختصات لفظی و معنوی و ویژگیهای

عرفان و تربیت در شعر سنائی و بیز و ویژگیهای اقتصادی و -

اجتماعی و اخلاقی در شعر ناصرخسرو.

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

۱- بخش از غزلهای عمده و اکثر قصائد سنائی بویژه قصایدی مشتمل بر -

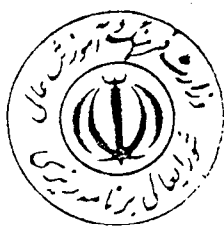
اخلاق و ارشاد و عرفان و بررسی مباحث لفظی و معنوی و کلامی و دقائق

بلاغی و قرآنی و رجال و احادیث

۲- بررسی و توضیح قصایدی از ناصرخسرو مشتمل بر مسائل اعتقادی و تربیتی

و آیات و احادیثی که بصورتهای گوناگون در اشعار از آنها استفاده

شده است همراه با ذکر نکات کلامی و بلاغی.

نظم فارسی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف : احاطه و بصیرت در سخن فردوسی که معیاری از بلاغت فارسی منظوم است و آشنائی با ابعاد اخلاقی و حماسی و پهلوانی در کلام این شاعر توانا و توجه به هنر سخنوری و زیباییهای ادبی در شاهنامه با استفاده از شرح و مقالاتی که در این زمینه تاکنون از استادان بجای مانده است.

سر فصل دروس : (۳۴ ساعت)

اساس کار در این درس بر طرح سه جلد (۱ و ۲ و ۳) شاهنامه از مجلدات مشکو (یا چاپهای مشابه آن که از جهت کمیت برابر با چاپ مشکو باشد که کسی در صد از محتویات مهم شاهنامه است گذاشته میشود) دانشجویان این سه جلد را در خارج از کلاس مطالعه و مشکلات و مسائل را در کلاس استاد مطرح می نمایند : مسائل زبانی و لغوی و دستورو مطالب مربوط به ظواهر عبارات و ترکیبات لفظی در ادبیات .

نظم فارسی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : استسلط به شیوه بیان و مختصات کلام افضل الدین بدیسلم

علی خاقانی و وجود آمدن نیروی لقاء معانی دشوار و توصیف

مناظر دیدی و گزارش صحنه ها و رویدادی شگفت *

۲- آشنائی با آثار و افکار نظامی گنجوی و بررسی درد روش داستان سرایی

ونکات لغوی و دستوری در آثار او - بیان شیوه و مختصات

کلام این شاعر *

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

۱- بررسی و توضیح و تشریح قصائدی از خاقانی بویژه قصیده هائی که در توصیف

شب و صبح و افلاک سروده شده است * و نیز قصائدی که شکوی و حدیث

دل است * یاد در ثناء و یاد در تمهینیت نظم یافته *

۲- قصائدی که در مدح و منقبت پیامبر اسلام و وصف خانه کعبه و امثال اینها سروده

است *

۳- تحلیل یکی از منظومه های نظامی (هفت پیکر)

۴- احوال و افکار نظامی با توجه و تحقیق در ارزش ادبی و اجتماعی آثار او

۵- تحلیل آیات و احادیث و امثال در اثر مورد بحث

۶- طرح نکات ادبی و دستوری و لغوی با در رد باب مقلدان نظامی

۷- بحث در سبک شاعری نظامی و نقد آثار او

۸- بحث درباره مقلدان نظامی *

نظم فارسی (۴)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف : ۱- آشنائی بایکی از کاملترین آثار منظوم تصوف در فارسی که در آن حقایق معنوی با توجه به آیات و اخبار و احادیث تشریح شده است .

۲- توجه به اتفاق مطالب و لطافت معانی و اندیشه های دقیق عرفانی و اخلاقی که در سراسر این منظومه با شور و عشق خاصی بیان شده است .

۳- توجه به کلیت فکر و روشنی و استحکام بیان و حسن تاثیر که در عین حال گوینده و سراینده آن مورخ و مفسر و قصاص و جواب دهنده همه مشکلات عارف و بهترین معلم اخلاق و عاشق صادقی است که تربیت بشر را دنبال می کند و کلامش از حرارت عشق لبریز است .

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

مطالب اساسی متون یاد شده تدریس خواهد شد و قسمتهای ساده تر و پرخیسی داستانها را دانشجویان مطالعه خواهند کرد و با مراجعه به ماخذ مشکلات آنها را حل خواهند نمود . و در موارد تردید مطالب را با استاد در میان خواهند گذاشت و معلوم خواهند نمود .

در دفتر اول بطور کامل از شرح مثنوی شریف (غرزانفر) میتوان استفاده کرد .

شرفارسی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف : ۱- آشنائی بایکی از عالی‌ترین نمونه‌های نثر مرسل فارسی که از پیش

از هجده صد سال پیش برای ما بجای مانده است.

۲- توجه به داستانها و حکایات و اشعار پارسی و عربی که از آن-

روزگاران در این کتاب آمده است و غالباً آئینه عبرت است.

۳- تحقیق در لغات و شیوه‌های صرفی و نحوی و ترکیبیات

و اصطلاحات کتاب.

۴- توجه به جریانهای سیاسی و اجتماعی آن روزگار

۵- قدرت نگارش و تسلط به وصف و قیاح.

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

۱- بیان مشخصات بهترین نثر فارسی (نثر مرسل) از ادبای پیشین.

۲- شرح اشعار فارسی و عربی کتاب تاریخ بیهقی

۳- طرح و بررسی لغات و شیوه‌های صرفی و نحوی و ترکیبیات و اصطلاحات کتاب

۴- بحث در جریانهای سیاسی و اجتماعی زمان بولف کتاب و نتیجه‌گیری.

نشر فارسی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : ۱- تحقیق در نکات ادبی و دستوری و لغوی د و کتاب مرزبان

نامه وجهانگشای جوینی *

۲- آگاهی به احوال و آثار مولف و اصل کتاب مرزبان نامه به

لهجه طبری

۳- بررسی در باب آیات و احادیث و اشعار و امثال عربی فارسی

کتاب مذکور

۴- نقد و ارزشیابی

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

۱- تحلیل نکات ادبی و دستوری و لغوی د و کتاب مذکور

۲- بیان صنایع بدیعی

۳- ترجمه اشعار عربی و ذکر مآخذ آنها

۴- تحلیل آیات و احادیث و امثال

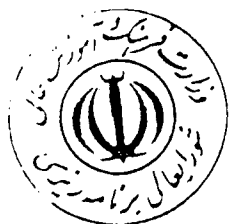
۵- ارزش ادبی و اجتماعی د و کتاب مذکور

۶- مقایسه مرزبان نامه با کلیله و دمنه

۷- احوال و افکار نویسندگان و مترجم کتاب و بحث در باب اصل کتاب مرزبان نامه *

۸- مطالبی از این قبیل *

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف : مقصود مطالعه بخشهایی از کتاب کشف المحجوب علی بن عثمان جلالی هجویری است دانشجویان ضمن مطالعه این کتاب به تحقیق در مباحث مختلف آن از جمله :

ذکر - علم - محبت - وجد - سماع و فرقه های مختلف صوفیه خواهند پرداخت .

مطالعه بخشهایی از کیمیای سعادت .

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

- ۱- در دست کشف المحجوب دانشجویان با توجه به مطالعه متون از کتاب مذکور اشکالات خود را در باب مسائل مربوط از قبیل : وجد - سماع - ذکر و ... در کلاس با استاد این درس مطرح می نمایند و نیز در باب فرق صوفیه بحث و بررسی های لازم میشود همچنین درباره گونه های مختلف تجلیات عرفان و تاثیر و تاثرات آن .
- ۲- خصوصیات نشر کتاب کشف المحجوب بعنوان عالیترین نشر صوفیانه و مقلد این نشر از جمله : عطار و جامی (در تذکره الا ولیاء و در نقحات الانس و احوال مولف)
- ۳- از آنجاکه کتاب کیمیای سعادت خلاصه کتاب : احیاء العلوم (غزالی است که بعربی است و غزالی آنرا خلاصه و به فارسی ترجمه کرده است و کیمیای سعادت نامیده است دانشجویان ضمن تحلیل و بررسی متن این کتاب به تحقیق در منابع آن و مقایسه آن با متن عربی احیاء العلوم خواهند پرداخت و در لغات و ترکیبات نادر فارسی و اشعار فارسی و عربی بررسی خواهند نمود .
- ۴- قرائت قسمتهای مهم ترجمه رساله قشریه و تحلیل در مباحث مختلف تصوف : توکل ، یقین ، رضا ، ولایت و محبت .

عربی (۱) صرف و نحو

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشینیا :

هدف : احراز بصیرت و تسلط در همه مباحث صرف و نحو درک دقیق نحوی و صرفی که در متون ادب فارسی و عربی بکار رفته است، ایجاد قدرت استنباطی و بحث در الفاظ و معانی .

سرفصل دروس (۲۴ ساعت)

معرب و مبنی، نکره و معرفه، مبتدا و خبر، نواسخ، فاعل و نایب فاعل، باب اشتغال و تنازع، منصوبات، مصدر و اسم - تفضیل و عمل آنها، فعل تعجب، تاکید، عطف، افعال - مدح و ذم، منادی، ملایین صرف، عوامل، اسم عدد، تانیث و مقصور و مدود، جمع ... مکسر، تصغیر و نسبت، اعلال و ابدال و ادغام و مباحث دیگر که لازم بنظر می رسد .

عربی (۲) نشر عربی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف : احاطه به دقائق کلام عرب و ایجاد قدرت استخراج و استنباط
دانشجویان این رشته در متون عربی بویژه در مواجهه با ادبیات
فارسی که از نشر عربی بهره گیری کامل دارد .

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

دو مقاله از مقامات خبری بطور کامل همراه بحث در نکات ادبی و تلیحات آن و بحث
در جهات بلاغت و استشهاد به اشعار و امثال در کتاب مورد بحث .
همین روش در مقدمه کامل ابن اثیر و سه خطبه از خطبه های شیخ البلاغه مولا امیر
مومنان علی علیه السلام دنبال خواهد شد .

عربی (۲) نظم عربی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیماز :

هدف :: تسلط به شعر عربی بویژه بخشهای از آن که در متون نظم و نثر عربی به زیبایی تمام بکار رفته حصول قدرت • استنباط و بیان در - دانشجویان که بتوانند در آیند • فراگیرفته ها را بخوبی تعلیم دهند •

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

۵ تمصید • معروف از متبسی و لایمه العجم طغرائی • ونموه های از همريك از معلقات

سبع

زبان خارجی (۲)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف : همان مطالب یاد شده در قسمت اول

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

انتخاب فهرست ریز مطالب برعهده استادان صاحب صلاحیت این درس است (البته مطالب مذکور در محدوده مسائل فلسفی و کلامی از قبیل : توحید و معاد و عدل و ... خواهد بود)

مقالات قابل تدریس در این درس بایستی با نظر استادان صاحب صلاحیت که از طرف گروه تعیین میشوند تدریس گردد ، و مقالاتی باشد که در دوره لیسانس آنها را دانشجویان بخواند . باشند *

نظم فارسی (۵) گلشن راز

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف : آگاهی به شعر عرفانی و دقت در مسائل مربوط به عرفان که در متون مهم فارسی آمده است بویژه سوالها و جوابهایی که در موضوعات عرفانی میان شیخ محمود شبستری و مخاطب وی رد و بدل شده است موضوعاتی از قبیل : تجلی - اسفار اربعه اتحادیه عارف و معروف حدیث قرب و بعد و جزء و کل و خلاصه روش سیر سلوک سالکان طریق حق

سرفصل دروس (۲۴ ساعت)

۱. اساس کار و تدريس این درس شرح لاهیجی خواهد بود . مسائلی از قبیل وحدت اکثریت و سابقه تاریخی آن در کلاس طرح خواهد شد . و استاد مربوطه عبارات کتاب مذکور را به کمک شرح آن ، تحلیل و تفسیر عمیق عرفانی خواهد نمود

نشر فارس (۳) مصباح الهدایه

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : ۱- آشنایی بایکی از آثار گرانبهای نشر فارس متعلق به قرن هشتم

هجری در موضوع تصوف و اخلاق

۲- توجه به این نکته کتاب مصباح الهدایه شامل اکثر اصول

و فروع عوارف المعارف است و متضمن رؤس مطالب مهم آن کتاب

است

۳- آشنایی با آنچه در کتاب درباره اعتقادات، علوم " معارف

اصطلاحات صوفیان و آداب و اخلاق و مقامات و احوال آمده

است

۴- خصوصیات صرفی و نحوی کتاب

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

استادان این درس موضوعات یاد شده در ستون :

(هدف درس) را بویژه :

۱- آشناسار گرانبهای نشر فارس در باب تصوف اخلاقی

۲- اصول و فروع عوارف المعارف

۳- اصطلاحات صوفیان و آداب و اخلاق آنان و نیز مقامات صوفیه

۴- خصوصیات کتاب مصباح الهدایه از جهت صرفی و نحوی مورد بحث و بررسی

قرار خواهد داد

تحقیق در معانی و بیان و فنون ادبی فارسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : ۱- علم و آشنائی به فنون بلاغت و معانی و بیان که فرآورده زحمات
علمای ایرانی و اسلامی است .

۲- حصول بینش در تحلیل بلاغی و بیانی آیات قرآن و احادیث
و قدرت استفاده از آن در متون ادب و احراز توانائی در تفسیر
و تحلیل زیباییهای شعری و نثری در ادب فارسی .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

در معانی :

استقمای مباحث استناد و ایجاز و اطناب ، و فصل : وصل و خبر و انشاء

عربی (۵) متون تفسیری بعربی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف : فهم آیات قرآنی و تأمل در نکات ادبی و مفردات و ترکیب اکمل • قدرت
انتخاب و استفاده از قرآن در تحریر و تفسیر و تخلیق به ادب و فرهنگ
قرآنی •

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

۱- از جلد اول کلمه فی التفسیر و مقدمه الكتاب تفسیر فاتحه الكتاب

۲- تفسیر سوره بقره تا آیه ۱۴۰ - (جزو اول بطور کامل)

۳- کلیاتی در باب علم تفسیر، مطالب مربوط به مقدمات تفسیر از قبیل محکم و متشابه ،

ناسخ و منسوخ - جری و انطباق و ..... بطریق تحقیق دقیق

۴- بحثی از مفسران معترف و مولفات آنها در این باره •

سیر عقائد و آراء اسلامی

۳۰

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش نیاز :

هدف : چون آراء و عقائدی راد رزبان و ادب فارسی میبینیم و میخوانیم، هدف از این درس این است که دانشجو را به مجموعه ای جامع و موجز درس عقاید آراء آشنا کند تا با تقویت نیروی "تحقیق و تعقل" از "ایمان" و "تعبد" رهبری نماید.

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

در این درس راجع به : مسائل زیر بحث و بررسی میشود :

- ۱- پدید آمدن فرقه های مختلف (در اعتقادات) (در دوره های پس از رحلت رسول اکرم (ص) از آن جمله : فرقه های شیعه - شیعه اثنا عشری - فرقه های سنت - خوارج - اشاعره - معتزله و خوارج و فرقه های کلامی .
- ۲- دانشجویان با راهنمایی استادان سعی می کنند مریدان از فرق مذکور را مورد تحقیق قرار دهند و مشکلات و سئوالات مختلف را در کلاس طرح و نتیجه گیری نمایند .
- ۳- در صورت تسلط دانشجویان به عربی متن کسی که در این زمینه بحری نوشته شده است با متون فارسی مورد تطبیق و بررسی قرار خواهد گرفت .